

[Haber Link](#)

AYM'den Erdoğan'a kısıtlama

Eski AYM Raportörü Ali Rıza Aydın, "6 yıl boyunca cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi hukuksuzluğun üstüne kurularak sürdürülmüş" ifadelerini kullandı.

Anayasa Mahkemesi (AYM), cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin anayasayla uyumunu sağlamak için çıkarılan KHK'de birçok iptale imza attı. Yüksek Mahkeme; KHK kapsamında cumhurbaşkanına rektör atama ve Merkez Bankası (MB) başkanını görev süresi tamamlanmadan görevden alma hakkı tanıyan hükümlerini anayasaya uymama gerekçesiyle iptal etti. CHP'nin başvurusu üzerine AYM, cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin anayasaya uygunluğunu sağlamak için 2018'de çıkarılan "Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"de Aralık 2023'te toplam 291 iptal kararı verdi. Kararların gerekçesi önceki gün ve dün Resmi Gazete'de yayımlanarak uygulama süreci başlatıldı. Mahkeme, cumhurbaşkanına tanınan rektör ve YÖK üyelerini atama ve MB başkanının görev süresi tamamlanmadan görevden alma yetkisi başta birçok yetkiyi "anayasaya aykırılık" gerekçesiyle iptal etti. AYM'nin bu kararı yeni tartışmaların fitilini ateşledi. 2017 referandumuyla kabul gören cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin "hukuksal geçerliliği" de tartışmaların ana konusunu oluşturdu. ÜSTÜNÜ ÖRTEMEZSİNİZ Eski AYM Raportörü Ali Rıza Aydın, cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine ilişkin iptallerle anayasal bir değişikliğin yapılmadığını söyledi. Aydın, "Cumhurbaşkanının uyum hukukunun çöktüğünü görüyoruz. altı yıl boyunca cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi hukuksuzluğun üstüne kurularak sürdürülmüş" dedi. "Kararlar, sistemin kurulmasından beri birçok yurttaşın temel hakkını gasp ettiğini bize gösterdi" diyen Aydın, "AYM, cumhurbaşkanı yetkilerini anayasayla güvence altına alınan temel haklar üzerinden sınırlandırmaya gitti. İptal edilen KHK hükümleri kapsamında yapılan iş ve işlemler sakat duruma düştü. Buradan mağdur olan bireyler ya da topluluklar yönünden ortaya bir hukuksuzluk çıktı. Yasama organının bir an önce bu kararlara yönelik yasa çıkarması gerekir. 12 ay sürenin beklenmesi şartı yok, kapsamlı bir iş olduğu için mahkeme bu süreyi koyuyor" diye konuştu. Daha İyi Yargı Derneği Başkanı Mehmet Gün ise AYM'nin "MB başkanının görev süresini tamamlamadan görevden alınması yetkisinin" iptal kararına yönelik "Mahkeme bu kararında 'iptaline oybirliğiyle' tanımını kullanmıştır. Böylece bu karar Resmi Gazete'de yayımladığı tarihten itibaren uygulanmaya konmuştur. Bu açıdan bakıldığında; AYM'nin MB başkanına yönelik kararında 12 ay süresi geçerli değildir" ifadelerini kullandı. 63 İPTAL DAHA AÇIKLANDI AYM

dün ise Resmi Gazete'den yayınladığı kararla söz konusu KHK kapsamında yeni iptallere de imza attı. CHP'li milletvekilleri 2021'de bakanlıklara bağlı kuruluşlara yönelik KHK bazı maddelerinin de anayasaya aykırılığı iddiası ile AYM'ye ikinci başvuruda bulunmuştu. Yüksek Mahkeme bu başvuruyu da Aralık 2023'te karara bağladı ve dün gerekçesini yayımladı. Mahkeme bu kararında; Türkiye Adalet Akademisi, Milli Saraylar, Tabiat Kültür Varlıkları, Adli Tıp, Atatürk Orman Çiftliği, Ceza İnfaz Kurumları, Gelibolu Tarihi Alanı, Darphane ve Damga Matbaası, Devlet Tiyatroları, Milli Piyango, Devlet Opera ve Balesi, Şan Oyunları, Türkiye Bilimler Akademisi, TÜBİTAK, vakıflar, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu, Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Dairesi Başkanlığı, Milli Kütüphane, Bor Araştırma Enstitüsü, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Savunma Sanayi Başkanlığı alanlarında toplam 63 iptale imza attı. Kararlar 9 ila 12 ay sonra yürürlüğe girecek. ANAYASANIN GÜVENCESİ CHP Genel Başkanı Özgür Özel, yeni seçilen Anayasa Mahkemesi (AYM) Başkanı Kadir Özkaya'yı ziyaret etti. Özel, "AYM iki gündür çok önemli kararlar veriyor. Bu görüşmenin bu kararlarla ilişkilendirilmesini istemem. Gelip sanki bir teşekkür gibi algılanması AYM'nin tarafsızlığına gölge düşürür" dedi. Görüşmenin içeriğine ilişkin bilgi veren Özel, "Biz CHP olarak AYM'nin üzerine titizleniyoruz. AYM'yi kim değersizleştirirsin kimse kârlı çıkmaz. AYM, anayasanın güvencesidir. Yürürlükteki anayasaya herkesin uymasına dikkat edilmelidir. Uyulmadığında devlet düzeni ortadan kalkar. Anayasaya uyma zorunluluğu olan AYM'yi yok saymak tamamen anayasal düzene başkaldırmaktır. Bunu kim yaparsa karşısındayız. Çünkü bu darbedir" ifadelerini kullandı. Özel bundan eski İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener'in Erdoğan'la görüşmesine farklı anlamlar yüklenmesini eleştirdi. Özel, ayrıca Adalet Bakanlığı önünde Adalet Nöbeti tutan Emine Şenyaşar'ı ziyaret etti. Gelecek hafta Erdoğan'la yapacağı görüşmeyi anımsatan Özel, "Konuyu kendisine annenin ağzından ileticeğim" dedi. HABER MERKEZİ